

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาของชาติ ซึ่งจัดไว้ในหลักสูตรทุกระดับ การจัดการพลศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง ครูพลศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความสามารถ เพื่อให้การสอนวิชาพลศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูจะต้องเป็นผู้มีสมรรถภาพในการสอนพลศึกษา ซึ่งเป็นความสามารถและพฤติกรรมของครูพลศึกษาที่แสดงออกมา อันมีผลกระทบโดยตรงต่อการศึกษาและพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ของนักเรียน

องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงกำหนดลักษณะของครูที่ดีในสังคตนิบาต อังคุตตรนิกาย (พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย: 23: 39) ไว้ 7 ประการคือ

1. น่ารัก ในฐานะเป็นที่สบายใจและสนิทสนม ชวนให้อยากเข้าไปปรึกษาไต่ถาม
2. นำเคารพ ในฐานะประพฤติสมควรแก่ฐานะ ให้เกิดความอบอุ่นใจ เป็นที่พึ่งได้ และปลอดภัย
3. นายกอง ควราอย่าง ในฐานะทรงคุณ คือความรู้และภูมิปัญญาแท้จริง ทั้งเป็นผู้ฝึกอบรมและปรับปรุงตนอยู่เสมอ
4. รู้จักพูด รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไรควรจะทำอะไรอย่างไร คอยให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือน เป็นที่ปรึกษาที่ดี
5. อคทนต่อถ้อยคำ คือพร้อมที่จะรับฟังคำปรึกษาซักถามทุกอย่างอยู่เสมอ
6. กล่าวชี้แจงแถลงเรื่องต่าง ๆ ที่ลึกซึ้ง พูดอีกนัยหนึ่ง สามารถพูดเรื่องยาก ๆ ให้เข้าใจง่าย
7. ไม่แนะนำในเรื่องเหลวไหลหรือชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย

ในสังคาลกสูตร พระไตรปิฎกเล่มที่ 11 ได้กล่าวลักษณะของครูที่ดีไว้ดังนี้

1. ผูกฝั้นแนะนำลูกศิษย์ให้เป็นคนดี
2. สอนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

3. สอนศิลปวิทยาให้โดยไม่มีคั้งอำพราง
4. ยกย่องให้ปรากฏในหมู่คณะ
5. ช่วยคุ้มครองเป็นที่พึ่งพำนักในที่ซึ่งหลาย

เอกสารการอบรมครูใหญ่ประธานกลุ่มโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กล่าวไว้ว่า ครูที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีความรู้ดี
 - 1.1 คำนวิชากร มีความรู้วิชาสามัญและอาชีพเป็นอย่างดี และสนใจในวิชากรใหม่ ๆ
 - 1.2 คำนจรรยา สามารถปฏิบัติงานคำนจรรยาเกี่ยวกับอาชีพได้ดี
 - 1.3 คำนระเบียบการ มีความรู้เรื่องระเบียบ กฎหมายของข้าราชการครู
2. มีความสามารถในการสอน
 - 2.1 สอนเข้าใจง่าย น้ากิจกรรมหรือสื่อการเรียนมาช่วยสอน โดยถือว่า "ครูที่ดีคือครูที่ไม่สอน" เน้นเพียงผู้ชี้แนะ ให้เด็กกระทำด้วยตนเอง
 - 2.2 ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาช่วยในการสอน
 - 2.3 ใช้กลวิธีในการสอนที่เหมาะสม
 - 2.4 ให้เด็กมีพัฒนาการในทุกค้ำน คือ พัฒนาการทางกาย ทางสังคม ทางอารมณ์ และทางสติปัญญา
3. มีความประพฤติดี
 - 3.1 มีศีลธรรมและวัฒนธรรมค้ำงาม
 - 3.2 มีระเบียบวินัย
4. ปกครองนักเรียนดี มีคุณธรรมสำหรับนักปกครอง เช่น พรหมวิหาร 4 เป็นต้น
5. มีมนุษยสัมพันธ์
 - 5.1 สามารถสมาคมกับบุคคลทั่วไปได้ดี เข้ากับคนได้ทุกชั้น
 - 5.2 สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ รู้จักประสานประโยชน์
 - 5.3 ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี
 - 5.4 มีสังคหวัตถุ คือ รู้จักเจ้องาน วาจาสุภาพ บำเพ็ญประโยชน์และวางตนสม่ำเสมอ

6. มีบุคลิกภาพดี
 - 6.1 มีบุคลิกภาพทางกายดี เช่น แต่งกายสุภาพ สะอาด เรียบร้อย ท่าทางสง่างาม เผย วางอิริยาบถได้เหมาะสมแก่ภาวะของตน
 - 6.2 มีบุคลิกภาพทางวาจาดี เช่น วาจาสุภาพ มีน้ำเสียงน่าฟัง ใช้ภาษาพูดได้เหมาะสม
 - 6.3 มีบุคลิกภาพทางจิตดี เช่น รู้จักควบคุมอารมณ์ สดชื่น ร่าเริงอยู่เสมอ มีพลังจิตดี
7. มีลักษณะผู้นำและผู้ตามที่ดี
 - 7.1 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 7.2 มีหลักการและเหตุผลในการปฏิบัติงาน
 - 7.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 7.4 รับผิดชอบในหน้าที่การงาน

ในวงการพลศึกษา มีนักการศึกษาหลายท่านที่ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูพลศึกษา ความสำคัญและบทบาทของสมรรถภาพในการเป็นครูพลศึกษา วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523: 35-45) ได้เสนอคุณสมบัติของครูพลศึกษาจากการรวบรวมแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของครูที่ดี ทั้งในและต่างประเทศ โดยศึกษาจากพระไตรปิฎก ปาฐกถาธรรม บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ โดยได้สรุปและเสนอแนะว่า ครูพลศึกษาที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งในค่านิยมวิชาการทั่วไป วิชาครู และวิชาพลศึกษา
2. เป็นผู้ที่มีความศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษาอย่างแท้จริง
3. เป็นผู้ที่มีความรู้ลึกในความรับผิดชอบสูง
4. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกระตือรือร้น
5. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพสมบูรณ์
6. เป็นผู้ที่มีคุณธรรม มีจิตใจโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีน้ำใจนักกีฬา
7. เป็นผู้ที่รักเด็กมีอารมณ์สนุกสนานร่าเริง

และได้เสนอหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษาไว้ดังนี้

1. หน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอน
2. หน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดโปรแกรมพลศึกษา เพื่อเสริมหลักสูตร

3. หน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับเพื่อนครูคนอื่น ๆ
4. หน้าที่และความรับผิดชอบในการเคารพท่อนโยบายและระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
5. หน้าที่และความรับผิดชอบในการศึกษาและเข้าใจหลักสูตรสายวิชาชีพต่าง ๆ ของนักเรียน
6. หน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อวิชาชีพ
7. หน้าที่และความรับผิดชอบต่อชุมชน

นอกจากนี้ยังได้เสนอจริยธรรมสำหรับนักพลศึกษาที่สำคัญและจำเป็นซึ่งควรจะยึดถือเพื่อประพฤติกและปฏิบัติสำหรับชีวิตและการประกอบอาชีพประจำวัน เพื่อจะได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่มีความเจริญแล้วควยประการทั้งปวง และมีผลงานที่น่านับถือเสมอไม่ว่างนี้ คือ

1. การมีความรับผิดชอบ
2. การมีความใฝ่รู้
3. การมีความขยันหมั่นเพียร
4. การมีความเมตตา กรุณา
5. การมีสติสัมปชัญญะ หรือการรู้จักยับยั้งชั่งใจ
6. การมีความเสียสละ
7. การมีระเบียบวินัย
8. การมีหิริโอตตปปะ หรือการมีความเกรงกลัวหรือละอายต่อบาปหรือการกระทำชั่ว
9. การมีความสามัคคี
10. การรู้จักประหยัด
11. การมีความยุติธรรม
12. การมีความอุตสาหะ
13. การรู้จักมีเหตุและผล
14. การมีความกตัญญูกตเวที

ในทำนองเดียวกัน สำอังก์ ห่วงบุตร (2525: 157) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่ครูจะต้องปรับปรุงคุณภาพของตนเองเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดีเยี่ยม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรพลศึกษา และเสนอสิ่งที่สำคัญยิ่งสำหรับครูพลศึกษา ดังนี้ คือ

1. ความรู้ทางคานวิชาการ
2. ความสามารถในการสอน
3. บุคลิกลักษณะ
4. ความมีมนุษยสัมพันธ์
5. มีคุณธรรมและความประพฤติดี
6. มีความเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

และได้สรุปว่า วิชาพลศึกษานั้นขึ้นอยู่กับครูพลศึกษาที่จะทำให้เจริญก้าวหน้า โดยการปรับปรุงตัวเองให้เป็นบุคคลที่สามารถรักษาวิชาชีพให้ดีที่สุด อันจะเป็นผลให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษามีคุณภาพตามที่ต้องการ

นอกจากนี้ คอทรี (Daughtrey 1973: 66-76) กล่าวว่า ครูพลศึกษาควรจะเป็นผู้ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ มีความมั่นคงทางอารมณ์ เพื่อส่งเสริมให้มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นที่น่าพอใจ เป็นมิตร ซ่อนแสดงออกและมีความสัมพันธ์กับนักเรียนดี มีความรู้ คู่เคียงกับทักษะและเทคนิคทุกอย่างที่จำเป็นต่อการสอนพลศึกษา อุทิศเวลาและตัวเอง กระตือรือร้น สนใจความแตกต่างระหว่างบุคคล สนใจในวิชาชีพ ปรับปรุงสถานภาพของตนโดยการวิจัยศึกษา เข้าร่วมสมาคมวิชาชีพ มีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการสอน เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน รู้จักเลือกกิจกรรมการสอนที่เหมาะสม มีสุขภาพที่ทั้งทางกายและทางจิตใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีน้ำเสียงในการพูดดี สุภาพ นอกจากนี้ควรจะมีลักษณะพิเศษคือ รู้และปฏิบัติตามปรัชญาทางการพลศึกษา สามารถตอบคำถามทางพลศึกษา และสามารถสาธิตการสอนกิจกรรมพลศึกษาได้ มีลักษณะภายนอกเป็นที่น่าประทับใจแก่ผู้พบเห็น มีความคุ้นเคยกับระบบโรงเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพของครูพลศึกษา

จากการรวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษา พบว่า มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มาก และส่วนใหญ่จะศึกษาในรูปของความคิดเห็น โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่า ครูพลศึกษาควรมีลักษณะหรือสมรรถภาพต่าง ๆ เหล่านี้ มาแจกแจงความสำคัญ

และเรียบเรียงเป็นรายการสมรรถภาพของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ในแต่ละกลุ่มที่ศึกษา การวิจัยเหล่านี้จะศึกษากับครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับต่าง ๆ ในแต่ละประเภทโรงเรียน และในแต่ละเขตพื้นที่ตั้งโรงเรียนที่แตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ยังพบว่า งานวิจัยบางเรื่องที่ศึกษาว่าครูพลศึกษามีสมรรถภาพในแต่ละด้าน มาก - น้อย เพียงใด ตามความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ ซึ่งทำให้เราได้มองเห็นภาพพจน์ของครูพลศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพในการเป็นครูพลศึกษา และสามารถนำผลการวิจัยนี้เป็นส่วนประกอบในการพิจารณา เพื่อหาวิธีการปรับปรุงหรือส่งเสริมให้ครูพลศึกษาได้มีสมรรถภาพมากขึ้น รายละเอียดของงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษามีเรียงลำดับดังต่อไปนี้

ในปี พ.ศ. 2524 ปาริชาติ วชิรรัตนภาพ ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนประถมศึกษา 600 คน ครูพลศึกษา 180 คน และผู้บริหารโรงเรียน 120 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของทั้งสามกลุ่ม คือ ครูพลศึกษาประถมศึกษา กับนักเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับครูพลศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากับนักเรียนประถมศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา ในด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกัน ยกเว้น กลุ่มครูพลศึกษากับกลุ่มนักเรียนประถมศึกษา ที่มีความเห็นไม่แตกต่างกันในด้านบุคลิกภาพ

2. ความคิดเห็นในการจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาระดับประถมศึกษา 4 ด้าน มีดังนี้

2.1 ด้านการสอน ลำดับที่ ของนักเรียนประถมศึกษาคือ สามารถสอนเกมและกีฬาเบื้องต้น ของครูพลศึกษาคือ ทัศนคติในการเล่นและกีฬาอย่างยุติธรรมตามกติกา ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาคือ สอนทั้งการเป็นผู้เล่นกีฬาและผู้คุมกีฬาที่ดี

2.2 ด้านวิชาการ ลำดับที่ ของนักเรียนประถมศึกษาคือ เข้าใจกติกาและระเบียบการเล่นและกีฬาต่าง ๆ ของครูพลศึกษาประถมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนคือ รู้วิธีการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

2.3 ด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ ของนักเรียนประถมศึกษาและของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาคือ มีความยุติธรรม ความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม ของครูพลศึกษาประถมศึกษา คือ

ร้กการส่อนและมีทัศนคติที่ต่อกการเป็นครูพลศึกษา

2.4 ค่านมุษยสัมพันธ์ ลำดับที่ ของนักเรียนประถมศึกษาและครูพลศึกษา
 ประถมศึกษาคือ ชมเชยและให้กำลังใจแก่นักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาคือ ตักเตือน
 และชี้แจงเมื่อนักเรียนกระทำผิด

3. ครูพลศึกษาประถมศึกษามีความเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของ
 ครูพลศึกษาระดับประถมศึกษาแตกต่างกันในคุณลักษณะด้านการส่อน ค่านวิชาการ และค่าน
 มุษยสัมพันธ์ แต่ไม่แตกต่างกันในค่านบุคลิกภาพ (ปารีชาติ วชิรรัตนภาพ 2524: คัดย่อ)

ในทำนองเดียวกัน สมบูรณ์ ลิขิตย้งวรา ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของบริหาร
 การศึกษาและครูพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระดับประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับ
 สมรรถภาพของครูพลศึกษา ในปี พ.ศ. 2525 ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารการศึกษาและครู
 พลศึกษามีความเห็นว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษาควรจะมีสมรรถภาพมาก
 ในค่านต่อไปนี้คือ

ค่านความรู้ ครูพลศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจว่า พลศึกษาไม่ใช่เป็นการเล่นกีฬา
 เพียงอย่างเดียว มีความรู้เกี่ยวกับความเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก

ค่านเทคนิควิธีการส่อนและการใช้อุปกรณ์ ครูพลศึกษาจะต้องจัดการส่อนเป็นไปในลักษณะ
 ที่ให้นักเรียนแสดงออกและมีส่วนร่วมมากที่สุด รู้จักใช้แรงจูงใจในการส่อน

ค่านคุณลักษณะและเจตคติ ครูพลศึกษาจะต้องมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพของตน

ค่านสุขภาพ ครูพลศึกษาจะต้องมีความสมบูรณ์ทางร่างกายและหน้าที่ของร่างกาย

ตระหนักในความสำคัญของวิชาพลศึกษาที่มีต่อสุขภาพทางกายและทางจิต

ค่านมุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาจะต้องให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
 และชุมชน

ค่านบุคลิกภาพ ครูพลศึกษาจะต้องมีความกระฉับกระเฉง แคล่วคล่องว่องไว รู้จักเอา
 ใจใส่รักษาความสะอาดของร่างกายอยู่เสมอ

ค่านการปกครอง ครูพลศึกษาจะต้องมีความสามารถปฏิบัติตามการปกครองแบบประชาธิปไตย
 สามารถกระตุ้นให้นักเรียนมีการยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบที่วางไว้ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
 ที่อาจเกิดขึ้นได้ทันที

ค่านการกีฬาและความสามารถทางกีฬา ครูพลศึกษาจะต้องมีความสามารถส่อนและ
 เล่นกีฬาได้หลายอย่าง สามารถเป็นกรรมการตัดสินกีฬาโดยทั่วไปได้

ด้านการวัดและประเมินผล ครูพลศึกษาจะต้องเข้าใจหลักและวิธีการประเมินผลทางพลศึกษาเป็นอย่างดี สามารถวัดผลโดยวิธีการสังเกต สามารถประเมินผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ด้านการให้บริการ ครูพลศึกษาจะต้องมีความสามารถในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน สามารถแนะนำแหล่งวิชาการต่าง ๆ ให้เด็กได้ (สมบูรณ์ ลิขิตยี่งวรา 2525: คัดยอ)

ในปี พ.ศ. 2529 ชัญชัย ชัยรักษา ได้ทำวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร" โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 213 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 639 คน ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษามีความเห็นว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา มีสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ค่อนข้างอยู่ในระดับมากคือ

ด้านหลักสูตรและวิชาการ ครูพลศึกษา มีความเข้าใจหลักการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน และการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนดี มีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยเป็นอย่างดี และมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาพลศึกษาในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ด้านการสอน ครูพลศึกษา เป็นผู้สามารถระมัดระวังอันตรายอันเกิดจากการเรียนการสอนพลศึกษา สามารถสาธิตการสอนกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี สามารถปกครองชั้นเรียนได้อย่างมีระเบียบและสามารถใช้แรงจูงใจในการสอน

ด้านการประเมินผล ครูพลศึกษา เป็นผู้มีความสามารถประเมินผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความเข้าใจหลักและวิธีการประเมินผลทางพลศึกษาได้ และสามารถเลือกวิธีวัดผลได้อย่างเหมาะสม

ด้านความรับผิดชอบหน้าที่ ครูพลศึกษา เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และอาชีพของตนเอง สามารถอุทิศเวลาและตัวเองให้กับงานในหน้าที่ได้สูง เอาใจใส่ตักเตือนและชี้แจงเมื่อนักเรียนกระทำผิด

ด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษา สามารถให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และชุมชน เป็นเพื่อนที่ดีกับครูทุกคนในสาขาวิชาเดียวกันและต่างสายวิชา และสามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาได้ดี

ด้านบุคลิกภาพ ครูพลศึกษา สามารถปฏิบัติตนให้เป็นผู้เล่นผู้ถูกกีฬาที่ดี มีความกระฉับกระเฉง คล่องแคล่วว่องไว กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ด้านสุขภาพ ครูพลศึกษา มีความตระหนักในความสำคัญของครูพลศึกษาที่มีต่อสุขภาพ ร่างกายและจิตใจ เป็นผู้ที่มีสุขภาพทางกายและทางจิตดี งดเว้นการเสเพลเสเพลติด และสามารถเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้

ด้านคุณลักษณะและเจตคติ ครูพลศึกษา มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม มีคุณธรรมและน้ำใจนักกีฬา มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ มีความเข้มแข็ง อดทน สามารถเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (ขวัญชัย ชัยรักษา 2529: คัดย่อ)

จะเห็นได้ว่า การวิจัยของ ปารีชาติ วชิรคานูภาพ และ ขวัญชัย ชัยรักษา นั้นมีความสอดคล้องและต่อเนื่องกันในบางส่วน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างประชากรอยู่ในเขตเดียวกัน และรายการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กับรายการสมรรถภาพบางส่วนเป็นไปในทำนองเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นถึงสมรรถภาพในการเป็นครูพลศึกษา ของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้เป็นอย่างดี

ในปี พ.ศ. 2517 จินตนา กลสิกร ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการครูพลศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยเปรียบเทียบความต้องการของโรงเรียนทั้งสองประเภท พบว่า ครูใหญ่โรงเรียนรัฐบาลต้องการครูพลศึกษาที่เคร่งครัดในระเบียบ พุคจาเฉียบขาด มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและใช้แบบทดสอบได้ดี ซึ่งต่างจากความต้องการของครูใหญ่โรงเรียนราษฎร์ (จินตนา กลสิกร 2517: คัดย่อ)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2522 หานิต บิลมาศ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูพลศึกษาควรจะมีลักษณะในค่านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการสอน ควรเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทางการพลศึกษา และจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ
2. ด้านสุขภาพทางกายและทางจิต ควรเป็นผู้มีความคล่องแคล่วว่องไว และมีสมรรถภาพทางกายดี
3. ด้านวิชาการ เป็นผู้มีความรู้เรื่องอันตรายที่จะเกิดจากการเรียนกิจกรรมพลศึกษา และเอาใจใส่ป้องกันโรคติดต่อ

4. คำนบุคลิกภาพ เป็นผู้ที่มีการควบคุมอารมณ์และออกหน้าไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง
5. คำนคุณธรรม ความประพฤติและการมีน้ำใจนักกีฬา เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและความซื่อสัตย์
6. คำนมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ดี และให้ความร่วมมือในกิจกรรมพลศึกษา
7. คำนการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ เป็นตัวอย่างที่ดี และรักษาความลับของนักเรียน
8. คำนการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย เป็นผู้ที่ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรักษาความลับของทางราชการ
9. คำนความเชื่อมั่นในตัวเองและเป็นตัวของตัวเอง เป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในอาชีพ มีสิ่งจูงใจและข้อตรงต่อตนเอง
10. คำนการกีฬา และความสามารถทางการกีฬา เป็นผู้ที่สามารถสอนและเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาได้หลายอย่าง และมีลักษณะท่าทางของนักกีฬา (ผานิต บิลมาศ 2522: คัดย่อ)

ในทำนองเดียวกัน อนันต์ เอียวเจริญ ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในปี พ.ศ. 2524 พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูอื่น ๆ มีความเห็นว่า ครูพลศึกษาควรจะมีสมรรถภาพในด้านต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก คือ สมรรถภาพด้านความเข้าใจ และการใช้หลักสูตร การสอนและการบริหาร ด้านวิชาการ ด้านการปกครองชั้นเรียน และการแนะแนว ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านการปรับปรุงบุคลิกภาพ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านการประเมินผล และด้านพฤติกรรมทั่วไป สำหรับครูพลศึกษานั้นนอกจากจะมีความเห็นเช่นเดียวกับผู้บริหารโรงเรียนและครูอื่น ๆ ดังกล่าวแล้วยังมีความเห็นว่า ครูพลศึกษาควรจะมีสมรรถภาพในด้านต่อไปนี้ในระดับมากที่สุด คือ ครูพลศึกษาจะต้องเห็นว่า การสอนพลศึกษาเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ครูพลศึกษาจะต้องมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ต้องซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และอาชีพของตนเอง ครูพลศึกษาจะต้องเห็นว่า การสอนและการช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ต้องมีความรักและศรัทธาในอาชีพของตนเอง มีระเบียบวินัยและมีความรับผิดชอบต่อสูง มีความยุติธรรมตรงต่อเวลา และมีเหตุผลมีความรับผิดชอบต่อในการสอน (อนันต์ เอียวเจริญ 2524: คัดย่อ)

เช่นเดียวกับ วิชรา เล่าเรียนดี ไต่ท้าววิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนพลศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9" ในปี พ.ศ. 2525 โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 182 คน และครูพลศึกษา จำนวน 259 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษาที่มีต่อคุณสมบัตินี้ของครูพลศึกษา ด้านวุฒิ ประสบการณ์ ความรู้ในวิชาความรู้ทั่วไป และความรู้ทางวิชาชีพ จากจำนวนคำถาม 23 ข้อ แล้วพบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนพลศึกษามีความคิดเห็นในเรื่องนี้อยู่ในระดับ "เห็นด้วย" ยกเว้นเรื่องที่ว่าครูพลศึกษาควรจะต้องศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปริศนาตรรกศาสตร์ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่มมีความเห็นอยู่ในระดับ "ไม่แน่ใจ" และเรื่องที่ว่าครูพลศึกษาควรเป็นนักกีฬาออกเยี่ยมมาก่อน ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ "ไม่เห็นด้วย"

2. ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของครูพลศึกษาด้านร่างกาย บุคลิกภาพ จิตใจ อารมณ์ และสังคม จากจำนวน 25 ข้อ มีความคิดเห็นในเรื่องนี้อยู่ในระดับ "เห็นด้วย" ยกเว้นเรื่องที่ว่าครูพลศึกษาควรมีรูปร่างหน้าตาดี ถึงจุดความสนใจของบุคคลทั่วไป และควรวางตัวให้เป็นที่เกรงขามตลอดเวลา มีความเห็นอยู่ในระดับ "ไม่แน่ใจ" และเรื่องที่ว่าครูพลศึกษาไม่จำเป็นต้องมีสติปัญญาสูง มีความเห็นอยู่ในระดับ "ไม่เห็นด้วย"

3. ความคิดเห็นที่มีต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาด้านทักษะ ความสามารถ การรับผิดชอบต่องาน ความสามารถในการตัดสินใจ ความสามารถในการมีส่วนร่วม และความสามารถในการประสานงาน จำนวน 22 ข้อ มีความคิดเห็นไปในเรื่องนี้ในระดับ "เห็นด้วย" ยกเว้นเรื่องที่ว่า การตัดสินใจของครูพลศึกษาจะต้องอาศัยสัญชาตญาณและไหวพริบมากกว่าอาศัยข้อมูล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ "ไม่แน่ใจ" และเรื่องที่ว่ากิจกรรมทางวิชาการต่าง ๆ มาจัดขึ้นในโรงเรียน ครูพลศึกษาไม่มีความจำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วม มีความเห็นอยู่ในระดับ "ไม่เห็นด้วย" (วิชรา เล่าเรียนดี 2525: คัดย่อ)

จากงานวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รวบรวมมาตั้งที่กล่าวมาแล้ว จะพบว่า รายการสมรรถภาพแต่ละรายการในการวิจัยแต่ละเรื่องมีความสำคัญ ซึ่งเราสามารถที่จะนำรายการสมรรถภาพเหล่านี้ไปใช้ในการตรวจสอบกับครูพลศึกษาต่าง ๆ ได้ เพื่อประเมินว่ามีสมรรถภาพมากน้อยเพียงใดดังเช่น

ในปี พ.ศ. 2528 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ได้ทำวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์
 พฤติกรรมของครูสอนวิชาพลศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา" โดยมีจุดมุ่งหมาย
 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของครูสอนวิชาพลศึกษา และวิเคราะห์พฤติกรรมของครูสอนวิชาพลศึกษา
 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการสอน โดยศึกษาควบคู่ไปกับ
 พฤติกรรมของครูผู้สอนหมวดวิชาอื่น ๆ คือ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา
 ภาษาต่างประเทศ ศิลปะดนตรี และวิชาชีพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ที่สุ่มมาจากโรงเรียนทั่วประเทศ จำนวน 130 โรงเรียน และใช้แบบสอบถามและแบบประเมิน
 พฤติกรรมครูผู้สอนเป็นเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยคณะกรรมการ
 ดำเนินการวิจัยประจำเขตการศึกษาต่าง ๆ โดยออกเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ให้ครูสอนพลศึกษา
 ตอบแบบสอบถาม ส่วนการประเมินพฤติกรรมครูผู้สอน ให้ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ
 ครูผู้สอนและนักเรียนเป็นผู้ประเมิน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพทั่วไปของครูสอนวิชาพลศึกษา พบว่า

1.1 ครูสอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.70) เป็นผู้ที่มียาอยู่ในช่วง
 ไม่เกิน 30 ปี

1.2 ครูสอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.70) มีวุฒิทางการศึกษาระดับ
 ปริญญาตรีและครูสอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.39) มีวิชาเอกพลศึกษา

1.3 นอกเหนือจากงานสอนตามหน้าที่แล้ว ครูสอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่
 (ร้อยละ 69.43) ยังได้รับมอบหมายหรือมีบทบาทเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ภายใน
 โรงเรียนอีกด้วย

งานที่ปฏิบัตินอกเหนือจากการสอน มีงานกิจกรรมต่าง ๆ (มีครูสอนวิชาพลศึกษาร้อยละ
 31.20) งานในตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษานามัย (มีครูสอนวิชาพลศึกษา ร้อยละ 19.53)
 นอกจากนั้นมียานอื่น ๆ อีกเช่น งานตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหาร งานหัวหน้าหมวดกิจกรรม เป็นต้น
 แต่มีครูพลศึกษาเป็นส่วนน้อยที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.4 จำนวนคาบการสอนของครูสอนวิชาพลศึกษา โดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์เท่ากับ
 18 คาบ

1.5 ครูสอนวิชาพลศึกษา นอกจากจะสอนวิชาพลศึกษาแล้ว มีครูร้อยละ 44.53
 ต้องสอนวิชาสุขศึกษา ร้อยละ 13.32 ต้องสอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาสุขศึกษาด้วย และร้อยละ 3.48
 ที่ต้องสอนวิชาอื่นมากกว่า 1 วิชา

2. พฤติกรรมของครูผู้สอน

2.1 พฤติกรรมด้านคุณลักษณะส่วนตัว

2.1.1 พฤติกรรมด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครูสอนวิชาพลศึกษา ซึ่งประเมินโดยผู้บริหาร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26 ประเมินโดยผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 ประเมินโดยครูผู้สอนต่างหมวดวิชา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 และประเมินโดยครูในหมวดวิชาพลศึกษามียกยัดกันเอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครูสอนวิชาพลศึกษา ซึ่งประเมินโดยกลุ่มต่าง ๆ แล้ว ปรากฏว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อบกพร่องบางประการของพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบของพฤติกรรม ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครูสอนวิชาพลศึกษา มีดังนี้คือ ด้านการใช้จายยิ้มเฟื้อย ด้านการแสดงกิริยาอาการราวต่อผู้อื่น ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการพูดการกระทำหรือการแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร และด้านการมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้บริหาร

2.1.2 เปรียบเทียบผลประเมินพฤติกรรมด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครูสอนวิชาพลศึกษากับครูสอนหมวดวิชาอื่น ๆ เป็นรายหมวดวิชาโดยใช้ ที-เทสต์ (t -test) ปรากฏว่าส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นผลการประเมินของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการที่ปรากฏว่าพฤติกรรมด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครูสอนวิชาพลศึกษากับครูสอนวิชาคณิตศาสตร์และครูสอนวิชาศิลปดนตรีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงาน

2.2.1 พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานของครูสอนวิชาพลศึกษา ซึ่งประเมินโดยผู้บริหาร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 ประเมินโดยผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 ประเมินโดยครูผู้สอนต่างหมวดวิชา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 และประเมินโดยครูในหมวดวิชาพลศึกษามียกยัดกันเอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานของครูสอนวิชาพลศึกษา ซึ่งประเมินโดยกลุ่มต่าง ๆ แล้ว ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อบกพร่องบางประการของพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบของพฤติกรรม ด้านการปฏิบัติงานของครูสอนวิชาพลศึกษา มีดังนี้คือ ด้านการมีความริเริ่มในการทำงาน ด้านการมาปฏิบัติงานให้ทันเวลา และด้านการอุทิศเวลาให้กับราชการ

2.2.2 เปรียบเทียบผลประเมินพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานของครูสอนวิชาพลศึกษากับของครูสอนหมวดวิชาอื่น ๆ เป็นรายหมวดวิชาโดยใช้ที-เทสต์ (t-test) ปรากฏว่าผู้บริหารเห็นว่าครูสอนวิชาพลศึกษาไม่แตกต่างกับครูสอนศิลปดนตรี และครูสอนอาชีพ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการเห็นว่าส่วนใหญ่ครูสอนพลศึกษาไม่แตกต่างกับครูสอนหมวดวิชาอื่น ยกเว้นครูสอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ ครูผู้สอนต่างหมวดวิชา เห็นว่าครูพลศึกษาไม่แตกต่างกันกับครูสอนหมวดวิชาภาษาไทย หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ หมวดวิชาสังคม และหมวดวิชาศิลปดนตรี

2.3 พฤติกรรมด้านการสอน

นักเรียนได้ประเมินพฤติกรรมด้านการสอนของครูที่สอนตน ดังนี้ ครูสอนวิชาพลศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 ครูสอนหมวดวิชาภาษาไทย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 ครูสอนหมวดวิชาคณิตศาสตร์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 ครูสอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 ครูสอนหมวดวิชาสังคมศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 ครูสอนหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 ครูสอนหมวดวิชาศิลปดนตรี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.31 และครูสอนหมวดวิชาอาชีพ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35

เปรียบเทียบผลการประเมินพฤติกรรมด้านการสอนของครูสอนวิชาพลศึกษากับของครูสอนหมวดวิชาอื่น ๆ เป็นรายหมวดวิชา โดยใช้ที-เทสต์ (t-test) ปรากฏว่าครูสอนวิชาพลศึกษาแตกต่างกับครูสอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ และหมวดวิชาสังคมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อบกพร่องบางประการของพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบของพฤติกรรมด้านการสอนของครูเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้คือ

1. ด้านการอุทิศเวลาสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียน
2. ด้านการสอดแทรกการอบรมด้านความประพฤติในขณะสอน
3. เลิกสอนก่อนหมดเวลา
4. การสอนให้เกิดความสนุกสนาน
5. การเอาใจใส่ช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน
6. การติดตามแก้ไขข้อบกพร่องด้านความประพฤติของนักเรียน
7. การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียนก่อนทำการสอน
8. การพูดนอกเรื่องมากกว่าเนื้อหาที่สอน
9. การลงโทษนักเรียนโดยใช้อารมณ์
10. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน (หน่วยศึกษานิเทศก์

ในปี พ.ศ. 2523 ชาญชัย เรื่องขจร ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ที่มีต่อสมรรถภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยครู โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร 180 คน อาจารย์วิชาการศึกษาทั่วไป 288 คน และอาจารย์พลศึกษา 72 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารมีความเห็นว่า อาจารย์พลศึกษามีสมรรถภาพการปฏิบัติงานมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการสอนและประเมินผล การจัดการแข่งขันกีฬา การปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา การจัดสถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก และการปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

2. อาจารย์วิชาการศึกษาทั่วไปมีความคิดเห็นว่า อาจารย์พลศึกษามีสมรรถภาพการปฏิบัติงานมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านการสอน และการประเมินผล การปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา การจัดการแข่งขันกีฬา การจัดสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และการปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

3. อาจารย์พลศึกษามีความคิดเห็นว่า อาจารย์พลศึกษามีสมรรถภาพการปฏิบัติงานมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ การจัดการแข่งขันกีฬา การปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา การจัดสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และการปฏิบัติหน้าที่พิเศษ (ชาญชัย เรื่องขจร 2523: ตัดย่อ)

ต่อมา ในปี พ.ศ. 2526 รังสรรค์ ศรีรักษา ได้ทำวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษา ในวิทยาลัยพลศึกษา" โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา จำนวน 616 คน ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารและนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์พลศึกษา ควรจะมีสมรรถภาพในด้านต่อไปนี้ในระดับสูงคือ

ด้านหลักสูตร การสอนและการประเมินผล อาจารย์พลศึกษาควรจะมีความรู้ความเข้าใจ ในความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาพลศึกษา ในวิทยาลัยพลศึกษา และในหลักสูตรที่ตนสอน สามารถสอนและสาธิตทักษะให้นักศึกษาเข้าใจ มีความเข้าใจหลัก วิธีการ ประเมินผลทางพลศึกษา

ด้านวิชาการ อาจารย์พลศึกษาควรจะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านพลศึกษามาโดยเฉพาะ จบการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีความรู้และทักษะทางพลศึกษา

ด้านการปกครองและแนะแนว อาจารย์พลศึกษาควรจะช่วยส่งเสริมและให้กำลังใจในการเรียนของนักศึกษา ให้คำปรึกษาแนะนำในปัญหาการเรียน และการปกครองชั้นเรียนโดยยึดหยุ่นตามสภาพการเรียนการสอน

ด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่าง ๆ อาจารย์พลศึกษาควรปฏิบัติหน้าที่ในด้านให้ความร่วมมือในกิจกรรมของชุมชน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการส่งเสริมเผยแพร่พลศึกษาในชุมชน ด้านคุณธรรมและความรับผิดชอบต่อนักเรียน อาจารย์พลศึกษาควรถือว่าการสอนพลศึกษาเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความกระตือรือร้นในการถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษา มีความซื่อสัตย์สุจริต ต่อหน้าที่และอาชีพของตน มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบสูง

ด้านบุคลิกภาพ อาจารย์พลศึกษาควรมีสุภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความเข้มแข็งอดทน คล่องแคล่วว่องไว มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และตัดสินใจได้รวดเร็ว

ด้านมนุษยสัมพันธ์ อาจารย์พลศึกษาควรมีนิสัยและจิตใจที่เป็นมิตรที่ต่อบุคคลทั่วไป มีความรู้สึกเสียสละและมีน้ำใจนักกีฬา สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ในวิทยาลัยได้

ด้านความรู้และทักษะทางกีฬา อาจารย์พลศึกษาควรมีความชำนาญและเชี่ยวชาญในกีฬาบางประเภท มีประสบการณ์ในการจัดการแข่งขันและเป็นกรรมการในการแข่งขันกีฬาและกรีฑาต่าง ๆ มีความซื่อสัตย์ซื่อ และค้นคว้าวิธีการใหม่ ๆ สร้างค่านิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเป็นผู้เล่นและผู้ดูกีฬาที่ดี (รังสรรค์ ศักดิ์รักษา 2526: คัดย่อ)

และในปี พ.ศ. 2527 เรืองเดช อุทธิเสน ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารในวิทยาลัยพลศึกษา เกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่า ทั้งอาจารย์และผู้บริหาร มีความเห็นว่า ควรมีการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยพลศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้อาจารย์มีการตื่นตัวในการพัฒนาตนเอง และเพื่อกระตุ้นให้อาจารย์ได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเป็นประจําอย่างสม่ำเสมอ และควรใช้ปัจจัยความเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอน และความมั่นใจในการสอนเป็นปัจจัยในการประเมิน (เรืองเดช อุทธิเสน 2527: คัดย่อ)

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพของครูพลศึกษา

แคชเชล และ จอห์นส์ (Cassel and Johns 1960 อ้างถึงใน วรศักดิ์ เพียรชอบ 2523: 37-39) ได้ทำการศึกษาคุณสมบัติของครูที่ดีและมีความสามารถในการทำงาน และได้สรุปผลดังต่อไปนี้

1. ทางด้านส่วนตัว

1.1 ชื่อตรง

- 1.2 มีความร่วมมือ
 - 1.3 ราบรื่น
 - 1.4 กระตือรือร้นในการสอน
 - 1.5 เป็นกันเองกับนักเรียนและเพื่อนครูคนอื่น
 - 1.6 สุขภาพทางร่างกายและทางจิตดี
 - 1.7 มีความเป็นผู้ใหญ่ ตัดสินปัญหาได้
 - 1.8 รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์
 - 1.9 มองสภาพการณ์ต่าง ๆ ในแง่ดี
 - 1.10 มีไหวพริบ
 - 1.11 มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
 - 1.12 เชื้อถือได้และไว้วางใจได้
 - 1.13 มีจรรยาบรรณ
 - 1.14 มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อนักเรียนสูง
2. ทางวิชาชีพ
- 2.1 มีความรู้ทางวิชาการทั่วไปและความรู้รอบตัวดี
 - 2.2 มีความรู้ทางวิชาเฉพาะดี
 - 2.3 ทันทต่อเหตุการณ์และแนวโน้มทางการศึกษาทั่วไปและวิชาเฉพาะ
 - 2.4 มีความรู้และเข้าใจนักเรียนเป็นอย่างดี ตลอดจนวิธีการสอนในระดับนั้น ๆ
 - 2.5 มีความสามารถช่วยนักเรียนแก้ปัญหาคำต่าง ๆ
3. ทางวิธีการสอน
- 3.1 จะต้องพยายามทุก ๆ อย่างที่จะเข้าใจ และเห็นความสำคัญของลักษณะทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของนักเรียนในวัยต่าง ๆ
 - 3.2 สามารถช่วยนักเรียนมีค่านิยมที่ดีงาม
 - 3.3 ถือว่าบุคลิกภาพของนักเรียนแต่ละคนมีความสำคัญและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว
 - 3.4 มีความเห็นอกเห็นใจนักเรียนทุกคน
 - 3.5 สามารถช่วยเหลือนักเรียนในการประเมินผลทางด้านความเจริญงอกงามและการพัฒนาตนเอง
 - 3.6 ไม่ว่าจะสอนวิชาใดจะต้องคำนึงถึงจิตใจ อารมณ์ และสังคมของเด็ก

- 3.7 ทำให้การเรียนการสอนมีความสุขสบาย และมีความหมายต่อนักเรียน
- 3.8 ถือเอาประโยชน์และความงอกงามของนักเรียน เป็นเกณฑ์สำคัญในการจัด
บทเรียน
- 3.9 สามารถจัดประสบการณ์หลายอย่างแก่นักเรียน
4. บทบาททางวิชาชีพ
 - 4.1 มีความกระตือรือร้นในวิชาชีพของตนเอง
 - 4.2 มีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
 - 4.3 มีความสุขสบายในการสอน
 - 4.4 มีความสนใจในผลงานคนควาและการวิจัยใหม่
 - 4.5 มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน
 - 4.6 ทำงานร่วมกับผู้ปกครองได้ดี
 - 4.7 สามารถอธิบายผลงานอาชีพแก่ชุมชนได้
 - 4.8 มีการพัฒนางานอาชีพทั้งในคานคนและส่วนรวมอยู่เสมอ
5. การเป็นผู้นำ
 - 5.1 เป็นที่เชื่อถือและรักใคร่ในหมู่นักเรียนและเพื่อนครูด้วยกัน
 - 5.2 ยกย่องผู้ทำงานดี
 - 5.3 เป็นตัวอย่างที่ดีทั้งคานการกระทำและคำพูด
 - 5.4 ทำให้นักเรียนมีความสุขสบาย และยินดีที่จะใช้ความสุขสบายของตนเอง
จนถึงที่สุด
 - 5.5 สร้างบรรพการที่เป็นกันเองและเต็มไปด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกัน
 - 5.6 เป็นผู้จัดวางแผนงานและประสานงานที่ดี
 - 5.7 สามารถตัดสินใจหาทางต่าง ๆ ได้ตามเหตุการณ์
 - 5.8 สามารถใช้วิถีทางของประชาธิปไตยในการเรียนการสอน
 - 5.9 มีความสนใจในทุก ๆ แงของการศึกษา
6. คานมนุษยสัมพันธ์
 - 6.1 ปฏิบัติตามจรรยาวิชาชีพตลอดเวลา
 - 6.2 เข้ากับผู้บริหาร เพื่อนร่วมงานและนักเรียนได้เป็นอย่างดี
 - 6.3 เมื่อมีความสำเร็จ ไม่แสดงออกนอกหน้าจนเกินไป

- 6.4 การอภิปรายควรรี้อยู่ในวงของวิชาชีพ ไม่ควรนำเรื่องส่วนตัวเข้ามา
เกี่ยวข้อง
- 6.5 ยอมรับในคำวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อการปรับปรุงและสร้างสรรค์
- 6.6 ทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของนักเรียน (วรศักดิ์ เพียรชอบ 2523:

37-39)

บิวเซอร์ (Bucher) ได้กล่าวถึงการสำรวจคุณสมบัติของครูพลศึกษาที่เด็กวัยรุ่น อายุ 14 - 18 ปี เชื่อว่ามีความจำเป็นสำหรับการเป็นผู้นำ ในเมืองนิวยอร์ก เมื่อปี ค.ศ. 1960 คือ มีความคิดดี ทำงานร่วมกับกลุ่มได้ดี มีความรู้และทักษะ มีความสุภาพเรียบร้อย มีความประพฤติดี มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป รูปร่างหน้าตาดี รู้อเรื่องรอบตัว แข็งแรงและเป็นนักสู้ที่ดี และยังได้สำรวจทัศนคติของกลุ่มครูในอนาคตของสหรัฐอเมริกาที่มีต่อการสอนพลศึกษา พบว่า ครูอาจประสบความสำเร็จตามเกณฑ์การสอนได้ ถ้าร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่ม เป็นสมาชิกของชุมชนต่าง ๆ รู้จักชนิดของคน มีความเห็นอกเห็นใจ มีเพื่อนอยู่ในวงกว้างและแสวงหาเพื่อนอยู่เสมอ ชอบศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ และศึกษาหาความรู้ก่อนที่จะสอน มีอารมณ์ขัน มีสุขภาพทางกายและทางจิตดี ชอบช่วยเหลือผู้อื่น และเป็นผู้นำกลุ่มอยู่เสมอ

นอกจากนี้ บิวเซอร์ (Bucher) ได้วิจัยลักษณะของครูที่ดี และคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ โดยการใช้แบบสอบถาม แบบตรวจคำตอบ (Check List) สำรวจความเห็นของกลุ่มบุคคลที่จะเป็นครูพลศึกษาในอนาคตว่า มีทัศนคติต่อการสอนอย่างไรบ้าง สรุปลักษณะได้ 6 อย่างดังนี้

1. ครูอาจประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์การสอนได้ ถ้าหากครูสามารถร่วมกิจกรรมได้ เป็นสมาชิกชุมชนต่าง ๆ รู้จักคน มีความเห็นใจ มีมนุษยสัมพันธ์
2. เป็นนักวิชาการ ชอบศึกษาหาความรู้จากวิชาต่าง ๆ เสมอ ศึกษาหาความรู้ก่อนที่จะสอน
3. มีอารมณ์ขัน ใช้วิธีแก้ปัญหาอย่างนุ่มนวลในสถานการณ์ที่ตึงเครียด
4. มีสุขภาพทางกายและทางจิตดี
5. ชอบช่วยเหลือและบริการผู้อื่น
6. มีคุณสมบัติเป็นผู้นำที่ดี จัดกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ได้ และสามารถสาธิตการเป็นผู้นำให้นักเรียนเห็น เอาเป็นตัวอย่าง (Bucher 1972: 560-597)

ในทำนองเดียวกัน คอทรี (Daughtrey) ได้กล่าวถึงงานวิจัยของ จอห์น บาร์ริการ์ (John Barrigar) ซึ่งเขียนในหนังสือที่เกี่ยวกับผู้อำนวยการทางวิชาพลศึกษา (Director of Physical Education) ในการวิจัยครั้งนี้ได้ส่งแบบสอบถามไปยัง อาจารย์ใหญ่และผู้บริหาร 70 เมือง เพื่อให้ตอบว่า ครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาควรมีคุณสมบัติ เช่นไร พบว่าคำตอบที่ได้คือ

1. มีบุคลิกภาพที่ดี ลักษณะที่ดี มีอารมณ์มั่นคง
2. มีวุฒิทางพลศึกษาก่อนที่จะทำการสอนพลศึกษา
3. มีภูมิหลังทางด้านวัฒนธรรมกว้างขวาง
4. เข้าใจและชื่นชมสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการสอน
5. สนใจสอนเด็กมากกว่าสอนเนื้อหา
6. มีความรู้เกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็กและพัฒนาการของเด็ก
7. มีประสิทธิภาพในการสร้างความสัมพันธ์กับเด็ก เพื่อนครู และผู้ปกครอง
8. เข้าใจภาวะหน้าที่ของครูพลศึกษาที่หลักสูตรกำหนด และสนใจโปรแกรมทั้งหมดของโรงเรียน
9. สนใจและพยายามปรับปรุงวิชาชีพของตน
10. สามารถบอกความหมายทางการพลศึกษาแก่ผู้อื่นได้
11. สาธิตกิจกรรมที่น่าพอใจแก่เด็ก
12. สามารถสาธิตทักษะเบื้องต้น และการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของกิจกรรมพลศึกษา
13. มีความเป็นอิสระ ยุติธรรม และเคารพต่อนักเรียนทุกคนโดยเฉพาะเด็กที่พิการ และมีความสามารถต่ำกว่าปกติ (Daughtrey 1973: 68)

ในปี ค.ศ. 1974 แมคโดนัลด์ (McDonald) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการฝึกสอนของนักศึกษาครูในระดับประถมศึกษา ที่มีต่อความรู้สึกเกี่ยวกับสมรรถภาพและเจตคติของการเป็นครู โดยใช้แบบสอบถามไปยังนักศึกษาครูในมหาวิทยาลัย อาร์แคนซัส ที่ออกฝึกสอนในปี 1973 จำนวน 58 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาครูมีความต้องการให้สถาบันฝึกหัดครูเพิ่มสมรรถภาพในการสอนให้มากขึ้น เพราะนักศึกษาครูยังมีความสามารถและทักษะไม่กว้างขวางเพียงพอต่อการออกปฏิบัติงานจริง ๆ (McDonald 1974: 3565-3566-A)

ในปี ค.ศ. 1980 ริซซิกา (Ruzicka) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "เครื่องมือที่ชี้พฤติกรรมของสมรรถภาพในการสอนในวิชาชีพลูกศึกษา" โดยทำการสังเกตอย่างเป็นระบบในขณะสอนของครูพลศึกษา 29 คน และสังเกตพฤติกรรมของครูแบบที่ใช้วาจาซึ่งออกมาในรูปเสียงและจำนวนคำพูดที่ใช้กับนักเรียน กับพฤติกรรมแบบไม่ใช้วาจา ซึ่งออกมาในรูปของท่าทาง สัญญาณมือ-หน้า และการเคลื่อนไหว ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมของครูที่ใช้วาจาของกลุ่มครูที่มีความสามารถสูง และต่ำแตกต่างกัน ซึ่งได้แก่ ทางด้านประโยคที่ใช้กับบุคคล ประโยคสนทนา การใช้คำถาม และคำพูดที่ใช้ ส่วนพฤติกรรมแบบไม่ใช้วาจา จะต่างกันเฉพาะการแสดงออกทางสีหน้าและน้ำหนักร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มที่มีความสามารถสูง จะยิ้มและหัวเราะมากกว่า การศึกษาในครั้งนี้ได้สรุปเพิ่มเติมว่า กลุ่มที่มีความสามารถสูงจะกระฉับกระเฉงและพูดคุยกับนักเรียน สร้างความสัมพันธ์ตอนเริ่มเรียนเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดี ควรเน้นพฤติกรรมทางสังคมของครูใหม่ความสัมพันธ์กับสมรรถภาพในการสอนของครูด้วย (Ruzicka 1980: 158-A)

ในปีเดียวกัน เซาท์ฮาร์ด (Southard) ได้ทำวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพที่สำคัญกับหลักสูตรในวิชาพลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในโอไฮโอ" โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนปีสุดท้าย 6 คน เป็นชาย 3 คน และ เป็นหญิง 3 คน และหัวหน้าหมวดพลศึกษา จากการสุ่มมา 201 โรงเรียน และนักการศึกษาจาก 21 สถาบัน ทำการตอบแบบสอบถาม 2 ชุด ชุดหนึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และอีกชุดหนึ่งเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร ผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่า

1. หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษา พิจารณาสมรรถภาพต่อไปนี้สำคัญมากกว่าสมรรถภาพด้านอื่น ๆ คือ การสาธิตความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายที่แต่ละคนสามารถนำไปใช้ได้ตลอดชีวิต การสาธิตทักษะที่จำเป็นจะต้องใช้ในชีวิตต่อไป การสาธิตความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์และการพลิกแพลงที่จะใช้ชีวิตต่อไปและกิจกรรมที่ควรรู้

2. นักเรียนปีสุดท้ายและนักการศึกษาต่างเห็นว่า สมรรถภาพต่อไปนี้สำคัญกว่าด้านอื่น ๆ คือ การสาธิตความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายที่แต่ละคนสามารถนำไปใช้ได้ตลอดชีวิต กิจกรรมที่ดีที่สุดสำหรับความต้องการของแต่ละคน และการประเมินความก้าวหน้าของตนเองในโปรแกรมสมรรถภาพทางกาย (Southard 1980: 1476-A)

ในปี ค.ศ. 1980 บาตาลฮา (Batalha) ได้ทำการวิเคราะห์ความแม่นยำเชิงเนื้อหาของสมรรถภาพในการสอน สำหรับการเริ่มเป็นครูพลศึกษาใน เอสไฟริโต ซานโต

ประเทศราชิล โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาความแม่นยำในเนื้อหาของสมรรถภาพในการสอนที่สำคัญ สำหรับการเริ่มเป็นครูพลศึกษา ที่ได้ทำการรวบรวมและแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษา จากแหล่งวิทยาการที่สำคัญต่าง ๆ และรวบรวมไว้ได้ 64 รายการ ให้นักพลศึกษา 3 กลุ่ม จำนวน 76 คน พิจารณาคัดเลือกสมรรถภาพทั้ง 64 รายการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีความเชื่อมั่นแบบสอบซ้ำ .87 และมีรายการสมรรถภาพที่ไม่มีความแม่นยำอยู่บ้างบางรายการ ข้อเสนอของการศึกษาครั้งนี้ คือ การใช้เกณฑ์สมรรถภาพของครูพลศึกษานั้นมีประโยชน์ เพื่อที่จะได้รวบรวมรายการสมรรถภาพของครูพลศึกษาไว้เป็นแบบแผน และนักการศึกษาต่างมีความเห็นตรงกันว่า สมรรถภาพของการเป็นครูพลศึกษานั้นมีความสำคัญ (Batalha 1980: 3742-A)

ในปี ค.ศ. 1982 เบิร์ด-อาร์ซิเมนต์ติ (Bird-Arizmendi) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สมรรถภาพสำหรับผู้เริ่มเป็นครูพลศึกษา ในฟลอริดา" โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับผู้เริ่มเป็นครูพลศึกษา ในฟลอริดา และเพื่อหาระยะเวลาการได้มาซึ่งสมรรถภาพแต่ละรายการของผู้เริ่มเป็นครูพลศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูพลศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนพลศึกษานานาชาติ อาจารย์สอนฝึกหัดครูพลศึกษา และอาจารย์จากคณะพลศึกษาในวิทยาลัยชุมชนแห่งฟลอริดา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. สมรรถภาพ 61 รายการ ที่ใช้ในการประเมินค่านั้นมีความเที่ยงตรง และผู้ตอบแบบสอบถามอย่างน้อยที่สุด 80 เปอร์เซ็นต์ มีความเห็นว่า สมรรถภาพ 43 รายการ มีความจำเป็นสำหรับผู้เริ่มเป็นครูพลศึกษา
2. ในการศึกษากลุ่มย่อย มีความเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับสมรรถภาพ 39 รายการ และมีความเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับสมรรถภาพ 22 รายการ
3. ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า สมรรถภาพ 46 รายการ ได้มาในช่วงเวลาการทำงาน สมรรถภาพ 11 รายการ ได้มาก่อนมีประสบการณ์การทำงาน และสมรรถภาพอีก 4 รายการ ได้มาในช่วงเวลาเริ่มทำงานปีแรก
4. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ได้มาซึ่งสมรรถภาพ 43 รายการ และมีความเห็นแตกต่างกันในสมรรถภาพ 18 รายการ (Bird-Arizmendi 1982: 2924-2925-A)

จากการพิจารณาเอกสารและงานวิจัยที่ได้รวบรวมมาทั้ง 3 ระดับคือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษาภายในประเทศและต่างประเทศนั้น สรุปได้ว่าสมรรถภาพของ

ครูพลศึกษานั้นมีหลายประการด้วยกัน และแบ่งเป็นค่านต่าง ๆ ใ้หลายค่าน โดยมีลำดับความสำคัญแตกต่างกันไปตามทัศนะของผู้ให้ความคิดเห็น แต่อย่างไรก็ตาม ลักษณะตามรายการสมรรถภาพที่รวบรวมมานำเสนอนั้นย่อมมีความสำคัญสำหรับครูพลศึกษาทุกประการ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่จะเป็นครูพลศึกษา ในการที่จะศึกษาเพื่อสำรวจตัวเองและเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเองให้มีลักษณะและสมรรถภาพของครูพลศึกษาตามที่ได้มีผู้ศึกษามาแล้วว่าเป็นลักษณะและสมรรถภาพที่พึงปรารถนา ทั้งผลการวิจัยที่ไ้กล่าวมาข้างตน

การวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา จะเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ครูพลศึกษาได้รับรู้ในสายตาของผู้บริหารโรงเรียนและเพื่อนครูพลศึกษาด้วยกันเองนั้น เขามีสมรรถภาพมากน้อยเพียงใด และสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปปรับปรุง หรือส่งเสริมสมรรถภาพของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิจัยนันทนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย